

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ДОСТУПНОСТІ ПРОТИГЛАУКОМНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА МІОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ГЛАУКОМИ

Котвіцька А. А., Пастухова О. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Загальновідомою є світова тенденція щодо збільшення кількості осіб похилого і старечого віку у загальній структурі населення. Особливе занепокоєння викликає збільшення кількості геріатричних хворих з діагнозом хвороб ока та його придаткового апарату, лідируючу позицію серед яких займає глаукома. Враховуючи сучасну соціально-економічну ситуацію в Україні, визначення доступності протиглаукомних препаратів та міотичних засобів (ППМЗ) для пацієнтів похилого віку набуває актуальності та має велике практичне значення.

Тому, метою нашого дослідження став аналіз цінових характеристик лікарських засобів (ЛЗ) шляхом розрахунку коефіцієнтів адекватності платоспроможності ($C_{a.s}$). Даний показник для кожного ЛЗ розраховувався шляхом співвідношення середньої роздрібною ціни препарату за певний період (місяць, квартал, рік) та середньої заробітної плати за певний період (місяць, квартал, рік). Середня заробітна плата за досліджуваний період визначалася за даними Державної служби статистики України.

Об'єктом досліджень стала група ППМЗ, наявність препаратів якої на фармацевтичному ринку України за період 2009-2014 рр. встановлено на підставі даних Державного реєстру ЛЗ. До сформованої вибірки препаратів увійшло 12 підгруп ППМЗ відповідно до АТХ-класифікації.

За результатами розрахунку коефіцієнтів адекватності платоспроможності ППМЗ визначено, що за досліджуваний період для більшості препаратів спостерігалася тенденція до збільшення рівня доступності. Так, найбільш доступними для населення виявилися препарати груп тимололу ($S_{01ED_{01}}$) і пілокарпіну ($S_{01EB_{01}}$), значення $C_{a.s}$ яких у 2014 р. становили 0,21 та 0,30% відповідно. Така тенденція, на нашу думку, обумовлена збільшенням розміру заробітної плати населення. Так у 2010 р. розмір середньої заробітної плати в Україні збільшився на 13,10% порівняно з 2009 р., у 2011 р. – на 16,59% порівняно з 2010 р., у 2012 р. – на 15,61% порівняно з 2011 р., у 2013 р. – на 9,26% порівняно з 2012 р., а у 2014 р. – на 5,30%.

Разом з тим, нами визначено групи ППМЗ, доступність ЛЗ яких зменшилась. Так, середнє значення $C_{a.s}$ для ЛЗ групи ацетазоламіду ($S_{01EC_{01}}$) збільшилось з 1,54% у 2009 р. до 2,13% у 2014 р., а для ЛЗ групи латанопросту ($S_{01EE_{01}}$) – з 6,99% у 2009 р. до 7,83% у 2014 р.

Таким чином, результати аналізу свідчать про збільшення доступності більшості ППМЗ для населення за період 2009-2014 рр., що, на нашу думку, є позитивною тенденцією. Проте ЛЗ, що характеризуються зменшенням доступності, здебільшого є препаратами іноземного виробництва. Тому, в умовах постійного коливання курсу валют, одним з найголовніших завдань вітчизняної системи охорони здоров'я, на нашу думку, є впровадження загальнодержавної програми імпортозаміщення ППМЗ.